

ת"פ 44460/01/15 - מדינת ישראל נגד שקד חמו - בעצמו

06 דצמבר 2016

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 44460-01-15 מדינת ישראל נ' חמו
לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה
המאשימה
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד אסף בר יוסף

נגד
הנאשם
שקד חמו - בעצמו
ע"י ב"כ עו"ד מירי שיין

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית והדחה בחקירה.

בתמצית, על פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 13.1.2015 החזיק הנאשם בדירה ברחוב יותם באילת, 26 גרם הרואין שלא לצריכתו העצמית. עוד מפורט כי עובר לחיפוש שנערך בדירת הנאשם, זה צעק לחברתו שעמדה בסמיכות אליו "אני אוהב אותך, אל תספרי כלום, אל תעזבי אותי".

במסגרת ההסדר שנערך בין הצדדים, לא הייתה הסכמה לעניין העונש וכל צד היה חופשי בטיעונו. לצד האמור לעיל, הוסכם כי בטרם הצדדים יטענו לעונש, הנאשם ישלח לקבלת תסקיר, אשר ייתן דעתו בין היתר לאפשרות שילובו במסגרת טיפולית סגורה.

תסקיר שכזה הוגש לבית המשפט וביום 8.9.15, לאחר שנשמעו טיעוני הצדדים, הורה מותב זה על שילובו של הנאשם בקהילה טיפולית "אילנות" ודחייתם של הטיעונים לעונש לצורך בחינת אופן השתלבותו בהליך זה.

תסקירי שירות מבחן

בעניינו של הנאשם הוגשו מספר תסקירים.

בתסקיר הראשוני מיום 1.7.2015, שניתן טרם שחרורו של הנאשם לקהילה הטיפולית, מפרט שירות המבחן את הרקע האישי והמשפחתי של הנאשם. בתסקיר זה מצוין כי מדובר במי שהינו בן 19, גרוש ואב לתינוקת כבת שנה וחצי, כאשר

עמוד 1

עובר למעצרו עבד בעסק של מיזוג אוויר בבעלות אביו.

עוד מצוין כי הנאשם הינו הבכור במשפחה המונה זוג הורים ו- 5 ילדים. אביו של הנאשם, על פי דבריו, ריצה מספר מאסרים בגין עבירות סמים. על פי הידוע לשירות המבחן, משפחתו המורחבת של הנאשם לוקחת חלק פעיל בעולם העבריינות, בדגש על עבירות סמים. שקד ציין כי היה חשוף לשימוש של אביו בסמים ועל כן כבר בגיל 12 החל להתנסות בסמים מסוג קריסטל וחשיש ומזה כשנה משתמש בסמים מסוג הירואין, לצד צריכה מופרזת של אלכוהול. ביחס לניסיונות גמילה קודמים, צוין כי עוד בהיותו קטין, במסגרת מעורבותו בתיקים פליליים, הובחנה בעיית השימוש בסמים ועל כן זה הופנה לקהילה הטיפולית "מלכישוע" אשר דחתה את אפשרות שילובו, נוכח מוטיבציה נמוכה שזה הפגין והתרשמות הוריו ממשמעת נוקשה מדי. גם אפשרות שילובו בקהילה טיפולית "רטורנו" לא יצאה לפועל נוכח מחסור במקומות פנויים. בסופו של התסקיר, על רקע התרשמות מרצון כנה של הנאשם לעבור הליך גמילה, הכרתו של הנאשם בדבר המחירים אותם הוא משלם, המליץ שירות המבחן כי יש מקום לבחון לשלב את הנאשם בקהילה הטיפולית "אילנות", המלצה אשר אומצה על ידי בית המשפט.

במהלך שהותו של הנאשם בקהילה הטיפולית הוגשו מספר תסקירים, האחד ביום 10.1.2016, השני ביום 10.4.2016, השלישי ביום 4.7.2016, יחד עם תסקיר משלים ביום 20.9.2016. כחוט השני בתסקירים אלו עולה כי הנאשם נרתם מיד עם קליטתו באופן מלא להליך הטיפולי. הנאשם שיתף באופן כנה בעולמו הרגשי, היה אהוד על המטופלים ופעל באופן משביע רצון הן בפן הפרטני והן בפן הקבוצתי. בתסקיר מיום 20.9.2016 נמסר כי לאחר 12 חודשים בקהילה, הנאשם נמצא בשלבי סיום ועתיד לעבור להוסטל, בו ימשיך להיתמך על ידי צוות הקהילה, יחד עם התכוונות ליציאה לעצמאות.

בתסקיר זה כותב קצין המבחן כי לאור שיתוף הפעולה של שקד עם ההליך הטיפולי וההתמדה בו תקופה משמעותית, לאור ההתרשמות כי הוא בעל מוטיבציה פנימית לשינוי והערכתם כי ההליך בו הוא נמצא מהווה גורם מצמצם סיכון משמעותי, הם ממליצים על הטלת צו מבחן לתקופה של 18 חודשים ועל הארכת המאסר המותנה התלוי ועומד כנגדו כיום.

בהתאם לאמור, הצדדים טענו לעונש באריכות, זאת ביום 20.9.16, כאשר כפי שיפורט בהמשך, המאשימה מצדה סבורה הייתה כי חומרת מעשיו מחייבת השתתו של עונש מאסר בפועל מרתיע, חרף ההליך הטיפולי אותו עבר הנאשם, ואילו ההגנה מצדה עתרה מבית-המשפט לאמץ את המלצת שירות המבחן, להורות על הארכת המאסר המותנה ולהשית על הנאשם צו מבחן. לאחר שמיעת הטיעונים לעונש התיק נקבע למתן גזר-דין ליום 6.10.16.

השתלשלות התיק לאחר הטיעונים לעונש ועובר למסירת גזר-הדין:

ביום 26.9.16, כשבוע בלבד לפני המועד שנקבע למתן גזר-הדין, הגיע עדכון דחוף מאת שירות המבחן וממנו עולה כי במהלך ביקור הבית האחרון של הנאשם שהתקיים בתאריכים 23.09.16-24.09.16 זה השתמש בסמים מסוג הירואין וקוקאין. בשל שימוש זה הוחלט כי הנאשם לא יוכל לשהות עוד במסגרת הקהילה. לצד האמור לעיל, נכתב כי במידה

שהנאשם יעבור גמילה פיסית באשפוזית תתאפשר בחינת שילובו מחדש בקהילה. הנאשם מצדו שיתף כי השתמש בסמים לאחר שנודע לו כי דודו, אליו היה קשור, נפטר. שירות המבחן מצייין כי מדובר במעידה בשל קשייו של הנאשם להתמודד עם מצוקה ולחץ, ולהערכתם יש מקום לבחון את רצינות כוונותיו להיגמל מסמים.

לאור האמור, מסירת גזר-הדין במועד שנקבע ליום 6.10.16 נדחתה, וחלף כך ערך בית-המשפט ביום 10.10.16 דיון בנוגע לאפשרות שילובו של הנאשם מחדש במסגרת טיפולית סגורה. הואיל ובמהלכו של דיון זה לא התקבל תסקיר עדכון משירות המבחן, כאשר מאידך הנאשם הביע רצון להיקלט במהרה באשפוזית (על מנת שתיסלל עבורו הדרך חזרה לקהילה טיפולית), לא ניתנה החלטה בנדון דידן. הדיון נדחה לתקופה בת כחודש ימים, במהלכה איפשר לנאשם להיקלט באשפוזית מבלי שיהיה בכך כדי להביע דעה ביחס להחלטתו הסופית של בית-המשפט.

לדיון שנערך ביום 6.11.16 הגיע תסקיר עדכון משירות המבחן, ממנו עולה כי הנאשם השתלב באשפוזית אולם עזב אותה ביוזמתו לאחר כארבעה ימים. לדבריו, התקשה לעמוד בנדרש ממנו במסגרת. כך, בין היתר, כאשר התבקש ליטול טיפול תרופתי שלא היה מקובל עליו. הנאשם ציין בפני שירות המבחן כי הוא מוכן להשתלב בכל תכנית טיפולית שתיבנה לו, אך אינו מעוניין כפי דרישת הקהילה הטיפולית לשוב לטיפול משלב ראשון, אלא יהיה מוכן להמשיך מהשלב בו היה. עוד מצוין בתסקיר כי זה זומן לבדיקות שתן על מנת לבחון הצהרתו בדבר הימנעותו משימוש בסמים, אך לא הגיע אליה. בשל כל אלה, לא קיימת אפשרות להחזירו לטיפול בקהילה סגורה, ומשכך לא ניתנה המלצה טיפולית בעניינו על ידי שירות המבחן.

במסגרת הדיון, עתרה ההגנה לדחייה נוספת, וזאת על מנת לבחון אפשרות שילובו של הנאשם במסגרת טיפולית בקהילה, אולם לאור האור בתסקיר, ויתר הנתונים הצריכים לעניין, בית-המשפט לא אפשר בזו הפעם דחייה, והצדדים טענו לעונש.

טיעוני הצדדים:

כפי הנלמד, בתיק זה כל צד טען פעמיים לעניין העונש: פעם ראשונה, ביום 20.9.16, כאשר באותה עת הצדדים התייחסו גם להשפעה שיש להליך הטיפולי המוצלח, כפי שזה השתקף מהתסקירים, על עונשו של הנאשם, לרבות שאלת הארכתו של מאסר מותנה. פעם שנייה, ביום 10.11.16, כאשר בזו הפעם הצדדים התבקשו להתייחס גם לכישלון ההליך הטיפולי, כפי שנלמד מהעדכונים שהוגשו לבית-המשפט.

באת-כוח המאשימה בטיעוניה הכתובים לעונש **מיום 20.9.16** הפנתה לערכים המוגנים בהם פגע הנאשם ולמדיניות הענישה המחמירה הנוהגת בעבירות סמים, נוכח פגיעתם הרעה בחברה ובבריאות הציבור. באופן קונקרטי ביקשה לתת הדעת לטיב הסם הנמנה על הסמים הקטלניים וכמותו הגדולה.

בגין כל אלו עתרה למתחם עונש הולם הנע בין 24 ל-36 חודשים מאסר בפועל. בגדרי המתחם עתרה למקם את עונשו ברף העליון וזאת על רקע עברו הפלילי המכביד ועל רקע שיקולי הרתעה המקבלים משנה תוקף בעבירות בכגון דא. לדבריה, ההליך השיקומי שעבר הנאשם, מבלי להקל בו ראש, אינו מצדיק הקלה בעונש וחריגה מטה ממתחם העונש

ההולם. בטיעוניה לעונש **מיום 20.10.11** הפנתה המאשימה לטיעונים מיום 20.9.16, כאשר לדבריה, אותם עקרונות בדבר גמול והלימה מקבלים משנה תוקף מקום בו כשל הנאשם וחזר להשתמש בסמים.

באת-כוח הנאשם, במסגרת טיעוניה לעונש **מיום 20.9.16**, ציינה כי המתחמים שיש לקבוע בגין תיק זה נמוכים משמעותית מאלו שעותרת להם המאשימה, תוך הצגת פסיקה התומכת בעמדתה זו. לדבריה, הנזק הגדול שנגרם ממעשיו של הנאשם הוא זה שהלה גרם לעצמו. מדובר בעבירות המבוצעות על רקע התמכרות עמוקה לסמים מגיל צעיר. הנאשם חשוף להתנהגות פלילית של משפחתו הקרובה והמורחבת, על ההשפעה הרבה שיש לה מחד ואפשרותו של הנאשם להימנע ממעורבות בעולם זה מאידך.

מעבר לכך, הפנתה להודאתו של הנאשם בכתב האישום ככתבו וכלשונו, למעט תיקונים מינוריים. הודאה זו יש בה כדי ללמד על נטילת אחריות וחרטה. עוד הפנתה לגילו הצעיר של הנאשם, לנסיבות חייו המורכבות, בכללן היעדר דמות הורית מטיבה ומכוונת. הנאשם התחתן בגיל צעיר ביותר והפך לאב בסמוך לאחר מכן. לצד כל אלה, חלק ניכר מטיעוניה ההגנה הוקדשו להליך הטיפולי שנדמה היה באותה נקודת זמן שהושלם באופן. הליך זה הצדיק, אליבא דההגנה, חריגה מטה ממתחם העונש ההולם. נגזרת מכך קלסר הפסיקה שהוגשם מטעם ההגנה במועד זה, עסק רובו ככולו בחריגה מטה ממתחם העונש ההולם בשל הליכי שיקום מוצלחים.

במסגרת טיעוניה לעונש ביום **10.11.16** פירטה, בנוגע לנסיבות שהביאו את הנאשם לחזור ולהשתמש בסמים. לדבריה, במהלך החופשה של הנאשם מהקילה גילה כי דודו ששימש עבורו כדמות אב נפטר. הנאשם לא יכול היה להכיל כאב זה, מעד והשתמש באופן נקודתי בסמים. גם בשלב זה הנאשם לא הרים ידיים, ועשה הכול על מנת לחזור להליך טיפולי. כל זאת בכוחות עצמו ובסיוע אביו. הנאשם נקלט באשפוזית בדרך מהירה, שלא לומר חסרת תקדים. יחד עם זאת כוחותיו לא עמדו לו, בפרט נוכח כמות רבה של כדורים אותם הוא נדרש לקחת, ועל-כן ביקש לסיים את שהותו במקום. הנאשם ביקש בשלב זה לבנות לו תכנית טיפולית בקהילה. אליבא דאת-כוח הנאשם, הדרך הטיפולית הארוכה והמוצלחת אותה עבר הנאשם אינה אמורה להימחק בשל אותה מעידה חד-פעמית. גם כיום שיקולי שיקום אמורים לקבל משנה תוקף על רקע גילו הצעיר ושאיפותיו של הנאשם שלא אמר נואש. בנסיבות אלו יש להתספק בתקופת מעצרו, בת כשמונה חודשים, שאינה מבוטלת כלל ועיקר, והחזרתו של הנאשם מאחורי סורג ובריא תביא לנגדרמטית במצבו. בסופם של דברים, אף ללא קשר להליך הטיפולי, בשים לב לגילו, בשים לב לפסיקה הנוהגת, לנסיבות חייו ויתר מאפייניו, העונש שלו עותרת עולה בקנה אחד עם עונשים שנגזרו בנסיבות דומות על-ידי בתי-המשפט, ואף מקל וחומר.

דין והכרעה:

על-פי סעיף 40ג(א) לחוק העונשין, בקביעת מתחם העונש בהתאם לעקרון ההלימה, על בית המשפט להתחשב "**בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**".

הערך החברתי המוגן העומד בבסיס עבירות הסמים הינו בראש ובראשונה בריאות הציבור. בתי המשפט חזרו רבות על הצורך במיגור עבירות אלו וזאת בכל שלבי מערך הפצת הסם, החל בשימוש עצמי וכלה בעבירות הסחר החמורות.

עבירות אלו לרוב מלוות ואף יוצרות עבירות נוספות וזאת בשל הצורך העז והבלתי נשלט, למצער, להשיג את אותה מנת סם. אפנה לדבריו של כב' השופט א' שהם בע"פ 3117/12 ארביב נ' מדינת ישראל (6.9.12) לענין הנזקים שנגרמים בעקבות עבירות הסמים:

"בית משפט זה עמד, לא אחת, על חומרתן היתירה של עבירות הסמים, ועל ההשלכות הקשות שיש לשימוש בסם על גופו ועל נפשו של המשתמש".

על החומרה בענישה שיש לנקוט כלפי המעורבים בשרשרת הפצת הסם ראה ע"פ 211/09 שמעון אזולאי נ' מדינת ישראל (22.6.2010):

"...הענישה בעבירות מסוג זה נועדה, קודם לכול, לשרת את מטרת הגמול לעבריין על עיסוק בסם העלול לסכן חיי אדם ולפגוע בבריאות המשתמשים בו; שנית, על העונש להעביר מסר חד-משמעי של הרתעה ביחס לעבריינים פוטנציאליים, ולשמש אות אזהרה אפקטיבי לכל מי שמתכוון לקחת חלק במערכת ההעברות והסחר בסמים, תהא אשר תהא הפונקציה אותה הוא ממלא בשרשרת זו של העברת הסם מיד ליד. מזה זמן רב, מדגישים בתי המשפט בפסיקתם את חשיבות הערך הענישתי בעבירות סמים כאחד הכלים החשובים בפעילות לביעורו של נגע הסמים. ההחמרה בענישה בגין עבירות סמים משרתת את מטרת הגמול והרתעה, שהן היעדים העיקריים של הענישה בתחום הסמים".

לנאשם שבפניי מיוחסת עבירה של אחזקת סם שלא לצרכיה עצמית. בבש"פ 10638/08 יפתח ויצמן נ' מ"י התייחס בית המשפט העליון לעבירה זו בציינו:

"העבירה של אחזקת סמים שלא לצרכיה עצמית היא אחתה של עבירת הסחר בסמים, והעונש המירבי לגביהן שווה - עד עשרים שנות מאסר או קנס פי עשרים וחמישה מן הקנס האמור בסעיף 16(א)(4) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (סעיף 7(ג) לפקודת הסמים לעניין החזקת סמים שלא לצרכיה עצמית, וסעיף 19א לעניין יבוא וסחר). ראו גם קדמי, על פקודת הסמים המסוכנים, הדין בראי הפסיקה, מהדורת תשס"ז - עמ' 86, 185, 198. הצד השווה בין שתי העבירות הוא הזיקה להפצת הסמים לזולת, בפוטנציאל או בפועל, בין בתמורה (סחר) ובין אם אחרת".

אשר למדיניות הענישה הנהוגה בעבירת החזקת סמים שלא לצרכיה עצמית, הרי בדומה לעבירות רבות בקודקס הפלילי, ניתן למצוא מגוון רחב של עונשים החל מעונשים צופי פני עתיד ועד לעונשים המגיעים לכדי שנה וחצי מאסר בפועל ולמעלה מכך. בצד האמור לעיל, ניתן להבחין כי על דרך הכלל, ה"שדרה המרכזית" של הענישה בגין העבירות של החזקת סמים קשים במשקלים של מספר גרמים שלא לצרכיה עצמית, נע בין עונש מאסר בפועל בן מספר חודשים ועד שנה וחצי מאסר בפועל.

ברע"פ 747/14 לוי נ' מ"י (בית המשפט העליון, מיום 11/2/14): נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע לאחר הוכחות בעבירות של החזקת סמים שלא לצרכיה עצמית ונידון ל-8 חודשי מאסר בפועל לצד רכיבי ענישה נוספים. דובר בנאשם שהחזיק הירואין במשקל 5 גרם מחולק ל-6 אריזות וקוקאין בתחתונו. כב' הש' מלצר מצוין כי המתחם עמוד 5

אותו קבע בית משפט שלום הנע בין 8-18 חודשי מאסר הינו הולם הנסיבות וכי שיקולי השיקום הובילו לכך שעונש המאסר לא היה לתקופה ממושכת במיוחד.

בע"פ 810/11 **בורגרקר נ' מ"י** : נדחה ערעור של נאשם שהחזיק הירואין במשקל 59 גרם ונגזרו עליו 36 חודשים מאסר בפועל הגם ששירות המבחן בא בתסקירו בהמלצה טיפולית.

בע"פ 114/12 **זיתון ואח' נ' מ"י** (בימ"ש מחוזי מרכז, מיום 31/10/12): נדחה ערעור נאשמים שהורשעו בעבירות של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית ושנידונו ל-36 חודשי מאסר ו-14 חודשי מאסר (כאשר בעניינו של אחד הופעל עונש מותנה כך שהושתו עליו בסה"כ 28 חודשי מאסר בפועל).

בע"פ 5374/12 **אברגיל נ' מ"י**: נדחה ערעור של נאשם שנידון ל 36 חודשים מאסר בפועל בגין החזקה של 53 גרם קוקאין מחולק ל - 60 אריזות.

בע"פ 4921/07 **כליבאת נ' מ"י** (בית המשפט העליון מיום 3/7/07): נדחתה בקשת ערעור של נאשם שהורשע בעבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית (2 אריזות ניילון, באחת קוקאין במשקל 0.7120 גרם ובשנייה 7 שקיות קטנות של קוקאין, משקלן המצטבר של שתי שקיות הסמים 5.55 גרם) ונידון למאסר מותנה בבית משפט השלום ועונשו הוחמר ל-8 חודשי מאסר בפועל. כב' השופט ג'ובראן מצייין כי בעבירת החזקת סמים מסוג קוקאין ברגיל הענישה ההולמת הינה מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח.

בע"פ 9440/08 **אבו סגיר נ' מ"י** (בית המשפט העליון, מיום 12/11/08): נדחתה בקשת ערעור (כב' השופט לוי) של נאשם שהורשע בעבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית ונדון למאסר בפועל בן 7 חודשים.

בת"פ 38256-07-16 **מדינת ישראל נ' אביטן**: נגזרו על נאשם, ללא עבר פלילי, במסגרת הסדר סגור לעונש 20 חודשי מאסר בפועל בגין החזקתם של 27.5 גרם סם מסוכן מסוג קוקאין.

בת"פ 56331-01-15 **מדינת ישראל נ' יינון חיים** (שניתן ע"י מותב זה): נגזר על הנאשם 11 חודשי מאסר בפועל והופעל מאסר מותנה, בן 3 חודשים חלקו בחופף, בגין החזקת סמים שלא לצריכה עצמית. בתיק זה דובר על נאשם אשר החזיק שם ב-20 מנות של סם מסוכן מסוג הרואין במשקל של 4.6774 גר' נטו שלא לצריכתו העצמית.

בת"פ 52161-05-15 **מדינת ישראל נ' אזולאי** (שניתן על-ידי מותב זה): נגזרו על הנאשם 16 חודשי מאסר בפועל, והופעל מאסר מותנה בן 12 חודשים, חלקו בחופף, בגין החזקת סמים שלא לצריכה עצמית. בתיק זה דובר על נאשם אשר החזיק שם ב-15 מנות של סם מסוכן מסוג הרואין במשקל של כ-6 גרם נטו שלא לצריכתו העצמית.

בתיק זה מידת הפגיעה בערכים המוגנים המפורטים לעיל הינה משמעותית. המדובר במי אשר נמצא בחזקתו סם מסוג

הרואין הנמנה עם הסמים הקטלניים. מעבר לכך יש לתת משקל נכבד לעובדה כי הנאשם החזיק כמות גדולה של סם הרואין במשקל של 26 גרם. למעשה, המדובר בכמות המגיעה לכדי פי 86 מהכמות שהוגדרה בפקודת הסמים ככזו אשר ממנה תיחשב ההחזקה שלא לצריכה עצמית. ודוק, החזקה של 0.3 גר' אינה משקפת את גודלה של מנת סם אחת, אלא כמות המספיקה למספר מנות שנועדו לצריכה עצמית. נמצא כי מהכמות שהחזיק הנאשם ניתן להפיק מאות מנות סם.

למותר להוסיף כי בעבירות סם שלא לצריכה עצמית, ובעבירות סמים בכלל, ישנה קורלציה בין משקל הסם לעונש שנגזר על הנאשם. יחד עם זאת, בבואו של בית המשפט לקבוע את הענישה הראויה אין לערוך חישוב אריתמטי מדויק של גרמים אל מול חודשי מאסר, וכך גם אין לדבר על יחס ליניארי ישיר בין כמות הסם לבין העונש, וכל מקרה לגופו.

בתיק דנן הסמים נתפסו, ומכאן שאין לדבר על נזק ישיר שנגרם לבריאות הציבור. מנגד, יש ליתן הדעת לנזק הפוטנציאלי ולסכנה הטמונה בסם. בתיקי סמים אמנם אין נוכחות קורבן במובן "הקלאסי" של אדם אשר בא ומטיח בנאשם כי פגע בו. ודוק, מדי יום מגיעים לפתחו של בית המשפט זה כתבי אישום רבים הנסובים סביב עבירות רכוש שבוצעו לצורך מימון הסם. לא אחת מדובר באנשים שאיבדו את כל ממונם במסגרת אותה התמכרות. לעיתים קרובות אלו פוגעים ביקרים להם שעה שגונבים מהם כספים לעיתים תוך נקיטת אלימות. בבואו של בית המשפט לבחון את הסיכון הנשקף ממעשיו של הנאשם, עליו לשוות לנגד עיניו את כל אותם צרכני סמים וכל אותן תופעות נלוות להתמכרות זו.

מנגד ולקולא, הסמים עצמם לא נמצאו מחולקים למנות, לא נמצאו שקיות, ניילונים ומלחם. בדומה לא נמצאו רשימות של אנשים, סכומי כסף גדולים במזומן או מאזניים אלקטרוניים, היינו כל אותם פרמטרים שיעידו על מידת מעורבות גדולה בשרשרת הפצת הסם. הסם לא נמצא על גופו של הנאשם במקום ציבורי או אגב העברתו ממקום אחד למשנהו. עוד תילקח בחשבון העובדה כי הנאשם בעצמו מכור לסמים כך שאין המדובר במי שמעורבותו בעולם הסמים נעשית על רקע תאבת בצע גרידא.

כאמור, מיוחסת לנאשם עבירה של הדחה בחקירה, כאשר עבירה זו יש בה כדי לפגוע בערך המוגן של אכיפת החוק, והסדר הציבורי. מדובר באמירות המושמעות באוזני השוטרים שכל תכליתם לשבש את החקירה. התנהלות זו מלמדת על תעוזה מסוימת וכוללת בחובה גם רכיב מניפולטיבי כלפי בת הזוג מקום בו זה "מקדים" להדחה אמירות לפיהן זה אוהב אותה, שלא תעזוב אותו, ובהמשך מורה לה שלא תספר דבר.

מכל המקובץ לעיל, הנני לקבוע כי מתחם העונש ההולם בגין מכלול מעשיו של הנאשם נע בין 16 חודשי מאסר בפועל לבין 36 חודשי מאסר בפועל.

בקביעת עונשו של הנאשם בגדרי המתחם ולקולא, תילקח בחשבון הודאתו, שיש בה משום חסכון בזמן שיפוטי יקר. עוד יש בהודאה זו משום הבעת חרטה ונטילת אחריות. עוד יילקחו בחשבון נסיבות חייו הקשות כפי שפורטו בתסקיר הראשוני בכללן העדר דמות אב, היחשפות מגיל צעיר לסביבה שולית עבריינית, שימוש והתמכרות לסמים כבר בגיל 12. נישואים

והורות כבר בגיל 17 ובהמשך גירושין.

לא בלי קשר, הנאשם כפי הנטען מצוי לאחרונה בזוגיות יציבה ומשכך יש במאסרו ובמעצרו כדי להשפיע השפעה גדולה יותר על סביבתו, לרבות על הקשר עם בנו המצוי בחזקת גרושתו. הנאשם צעיר בגיל, בעת ביצוע המעשים בהם הורשע, טרם מלאו לו 20. משכך, זה נמנה על אוכלוסיית ה"בגירים-צעירים" על כל המשתמע מכך.

מנגד ולחומרא, יש ליתן הדעת לעברו הפלילי המכביד של הנאשם, וזאת חרף גילו הצעיר. לנאשם שלוש הרשעות קודמות, כאשר שתיים מהן ממן העניין. ביתר פירוט, במסגרת ת"פ 34309-09-11 נדון הנאשם עוד בהיותו קטין על ידי בית המשפט לנוער ל-12 **חודשים מאסר בפועל** בגין שורת עבירות של סחר בסם מסוכן, שימוש בסמים לצריכה עצמית, אלימות ואיומים. השתתו של עונש מאסר שכזה בהיותו קטין מדברת בעד עצמה.

במסגרת ת"פ 16151-11-12, אף הוא מבית משפט לנוער, נגזרו על הנאשם **8 חודשים מאסר בפועל**, בגין עבירה של חבלה במזיד ברכב.

במסגרת ת"פ 9876-09-13, נגזרו על הנאשם בשנת 2013, על ידי בית המשפט השלום באילת, **8 חודשים מאסר בפועל** בגין עבירה של סחר בסם מסוכן, לצד מאסר מותנה שהינו בר הפעלה בעניינו.

צא ולמד כי הנאשם חוטא בפעם השלישית בעבירות סמים קשות וכי העובדה שריצה עונשי מאסר ממושכים לרבות קיומו של מאסר מותנה לא היה בהם די כדי להרתיע מלחטוא בעבירות דומות. משכך, יש ליתן משקל לשיקול הרתעת היחיד לצד משקל לשיקולי הרתעת הרבים נוכח נפוצותן של העבירות בהן זה הורשע.

השפעתו של ההליך השיקומי על עונשו של הנאשם:

כפי שפורט באריכות, בתיק זה הורה בית המשפט על שחרורו של הנאשם לחלופה טיפולית טרם ייגזר עונשו. כפי שצוין עוד במעמד מתן ההחלטה שחרור זה נעשה לא בלי לבטים נוכח חומרת מעשיו של הנאשם ונוכח הפסיקה הנוהגת לפיה בעבירות סמים על האינטרס האישי לסגת אל מול עקרונות הגמול וההרתעה. הנאשם השכיל לנצל הזדמנות זו ועבר הליך טיפולי מרשים על פני תקופה של כשנה.

דא עקא, הליך זה לא הגיע לכלל סיום מקום בו זה השתמש בסמים קשים במהלך חופשתו, סולק מהקהילה הטיפולית, לא היה מוכן להתחיל תהליך מראשיתו וממילא ולא הצליח להשלים את שהותו באישפוזית, תנאי סף לחזרתו לקהילה טיפולית סגורה. נשאלת אפוא השאלה האם יש לתת חרף הכישלון ב"מבחן התוצאה" משקל לאותו מאמץ ניכר שערך הנאשם לצאת ממעגל הסמים.

ביחס למחלוקת האמורה יש להקדים ולומר כי מחד, אין להחמיר עם הנאשם נוכח כישלונו בהליך הטיפולי. המדובר במי שלכל הפחות ניסה, ולא רק במילים, לשפר את מצבו ועניינו עדיף על פני מי שמלכתחילה "הרים ידיים" ולא ביקש

להשתלב במסגרת כזו או אחרת.

מאידך, במבחן התוצאה, הנאשם לא השלים את הליך הגמילה וכפי הנלמד מהתסקיר האחרון ישנה חוסר בהירות בנוגע לשימוש החוזר שזה עושה אם לאו, בחומרים משני תודעה. בהעדרו של הליך טיפולי מוצלח, נותרת בעינה גם המסוכנות להישנות התנהגות פורצת חוק שכן אותה התמכרות יש להניח, היוותה חלק מהמניע למעשיו הפליליים. יש בנתון זה כדי להביא את בית המשפט למסקנה לפיה אין לחרוג מטה ממתחם העונש ההולם בגין אותו הליך שעבר ולא סיים.

בתווך שבין החמרה אל חריגה מטה ממתחם העונש ההולם, סבורני כי ההליך הטיפולי הארוך שעבר הנאשם (הגם שלא צלח) ימצא ביטוי בגדרי המתחם ולקולא. באופן מעשי, נוכח עברו הפלילי המכביד של הנאשם, מן הראוי היה למקם את עונשו במרכז של המתחם אם לא בשליש העליון שלו. ההליך אותו עבר הנאשם יביא את בית המשפט למקם את עונשו ברף הנמוך של המתחם, אם כי לא בתחתיתו.

אשר למאסר המותנה, שהינו בר הפעלה, על דרך הכלל יש להפעילו במצטבר לכל עונש אחר. זוהי הפסיקה הנוהגת וזוהי גם לשון סעיף 58 לחוק העונשין. הגם כך, נוכח הודאתו של הנאשם, נוכח ההליך שעבר במשך שנה וכן מטעמים של לפני משורת הדין, מאסר מותנה זה יופעל חלקו בחופף וחלקו במצטבר לעונש המאסר שיושת עליו בגין התיק שבכותרת.

עבירות של סחר בסם והחזקת סם שלא לצריכה עצמית, מבוצעות על מנת לצבור הון על חשבון בריאותו של הציבור. משכך, אלו מחייבות השתתם של עיצומים כספים כואבים שיהיה בהם כדי להעביר מסר ברור בדבר חוסר הכדאיות הכלכלית בביצוען של עבירות כגון דא. בעניינו של הנאשם, נוכח נסיבותיו האישיות הקשות ועל מנת להקל על המשך צעדיו לאחר שישתחרר מהכלא הקנס יהיה סמלי בלבד.

הערה אחרונה טרם סיום: הנאשם שבפניי, באמצעות באת כוחו, מציג מצג ולפיו החזרתו לכלא תמנע ממנו כל אפשרות לחזור לדרך המוטב ותוריד לטמיון את הכלים אותם רכש. ביחס לכך יפים דבריו של כב' השופט נ' הנדל ברע"פ 5655/13 טל עמרם נגד מדינת ישראל, (פורסם במאגרים המשפטיים) (20.11.2014):

"על כל אלה יש להוסיף כי בפני המבקש לא ניצבות שתי דרכים בלבד - דרך השיקום והחזרה לחיים נורמטיביים ודרך המאסר והפשע. דרך נוספת, שהיא דרך המלך בנסיבות מצערות כגון אלה שלפנינו, היא הדרך של המשך שיקומו תוך ריצוי מאסרו, באמצעות התוכניות הטיפוליות השונות המוצעות בבית הסוהר..יש לקוות כי דרך שלישית זו - היא הדרך הישרה שיבור לו המבקש. בכל מקרה, על המבקש להבין שלמעשים פליליים יש השלכות, ושהעונש שנגזר עליו מידתי והולם".

בעניינו, אם אכן כפי דבריו לעונש זה עודנו מעוניין בשיקום, יוכל לעשות כן במסגרת מאסרו, ואגב כך לחזק את הזוגיות בה הוא מצוי, להקים משפחה ולהימנע מהסתבכויות נוספות בעתיד.

סוף דבר ומכל המקובץ לעיל הנני לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

עמוד 9

- א. 17 חודשים מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו- מיום 13.1.2015 עד יום 10.9.2015.
- ב. מורה על הפעלת מאסר מותנה בן 8 חודשים מת"פ 9876-09-13, כך ש-4 חודשים ממנו יהיו במצטבר לעונש המאסר האמור בסעיף א' לעיל ו-4 חודשים בחופף.
- סה"כ יהיה על הנאשם לרצות 21 חודשים מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו - מיום 10.9.2015 עד יום 13.1.2015.**
- ג. 4 חודשים מאסר על תנאי למשך שנתיים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירות סמים מסוג עוון או עבירות שעניינן שיבוש מהלכי משפט או הדחה בחקירה.
- ד. 8 חודשים מאסר על תנאי למשך שנתיים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירות סמים מסוג פשע.
- ה. 1,500 ₪ קנס או 10 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 1.1.18.

ניתן צו לסמים - להשמיד.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

ניתן והודע היום ו' כסלו תשע"ז, 06/12/2016 במעמד הנוכחים.

דניאל בן טולילה , שופט

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

מורה על עיכוב צו יציאה מהארץ כנגד הנאשם.

מעכב את ריצוי עונש המאסר עד ליום 11.12.2016 שעה 12:00. עד לשעה זו יהיה על הנאשם להתייצב במרכז הקליטה בכלא באר שבע.

**ניתנה והודעה היום ו' כסלו תשע"ז,
06/12/2016 במעמד הנוכחים.
דניאל בן טולילה , שופט**